

andres, thi Statens nuværende Overflod, hvorfra skrives det sig? Netop fra de Menneskers Lommer, som vi ville yde Hjælp til Selvhjælp. Det er det, man ikke maa glemme, naar man taler om Statshjælp. Principet Statshjælp i Almindelighed og Statshjælp i vort Land, med vort Skattesystem og under vore Forhold, ere to Ting, der ikke have saa overmaade Meget med hinanden at gjøre. Man kan være angstelig for Statshjælp, naar Skatteforholdene ere ordnede paa retfærdig Maade, men hvor Skattesystemet lider af meget væsentlige Mangler og Uretfærdigheder og meget betydelige Dele af Statsindtægterne komme ligesom ud af deres Lommer, som i Almindelighed ingen Skattevorne have, bliver Sagen en hel anden. Jeg kan ikke blot anføre meget store Dele af vore Toldindtægter, men omtrent hele Brændevinsafgiften fremkommer netop ved Fattigmænds Penge; naturligvis kommer der ogsaa Bidrag til denne Afgift fra andre Klasser, men største Deelen af Afgiften er ganske utvivlsomt betalt af de arbejdende Klasser. Idet man nu anvender disse Penge til Hjælp til Selvhjælp, gjør man ikke det Samme, som man gjør ved at anvende f. Ex. kommunale Penge, hvorved man lægger en ny Skat paa de jævnt Bemidlede til Fordel for de Ubemidlede; man gjør ikke Mindet end egentlig kun en Retfærdighedshandling paa Grund af det forfærdede Beskatningssystem, idet man anvender de Penge, der aldrig burde være tagne ud af Fattigmænds Lommer, paa den Maade, at man giver Pengene tilbage til Hjælp for disse samme Fattigfolk. Jeg erindrer, at det ærede Medlem fra Kjøge (Hørup) sagde i den første Del af denne Samling, at det var forfærdede økonomiske Principer, den ærede Ordfører for Forslagsstillerne gjorde sig til Rædsmand for, idet han vilde anvende Statens Penge paa den Maade, han vilde. Det ærede Medlem har nu ganske Ret i, at det Bedste var, om disse Penge aldrig vare komne ind i Statskassen, at de slet ikke bleve optrævede, thi selve Opkrævningen af slige Skatter kan aldrig blive fuldstændig gjort god igjen, idet Opkrævningsomkostningerne altid ville være kastede bort, saa at det altsaa altid vilde være bedre at lade Pengene blive i Folks Lommer i Stedet for først at tage dem og saa give dem tilbage. Dette er fuldkommen rigtig; men det ærede Medlem, der fremsførte det som et Angreb paa den ærede Ordfører, overfer, at der ingen Udfigt er til at saae vort Skattesystem forandret, og saalænge det er Tilfældet, er det, som her foreslaas, den retfærdigste og mest produktive Anvendelse af de saaledes tilveiebragte Midler, den bedste eller mindst flette Anvendelse deraf. Derfor siger jeg: netop paa Grund af vort nuværende Skattesystem, skal man sælbe en noget anden Dom over Statshjælpspørgsmaalet, end man maatte gjøre, hvis vi havde et andet Skattesystem. Dermed vil jeg ikke sige, at jeg bestemt fastholder Statshjælp som Betingelse for

mit Bedkommende for at gaa med til Forslagets videre Fremme. Jeg er villig til at gjøre Indrømmelser, til at strække mig saa vidt som mulig og til at søge at komme overens med Enhver, som virkelig vil bringe Noget ud af Sagen; men jeg har troet at maatte bemærke allerede nu, at som Følge af den Maade, hvorpaa vort Skattesystem er ordnet, skal man bedømme Statshjælpspørgsmaalet noget anderledes, væsentlig anderledes maaste, end man maatte gjøre, hvis vi havde et retfærdigt Skattesystem.

Berg: Jeg antager, at det er de ærede Forslagsstilleres Mening, at dette Forslag skal gaa til det Udvalg, der er nedsat i Anledning af det tidligere Forslag. — Jeg skal ikke komme ind paa Hovedspørgsmaalet i dette Forslag, § 1, 1ste Stykke; det har været midlertidig under Forhandling og været midlertidig udsat, og det er ganske naturligt, at det optages til videregaende, omhyggelig Drøftelse. Derom ere vi Alle enige, at vi ere satte til at værge Statskassen og til at anvende Statskassens Midler i de for Samfundet hensigtsmæssigste Diemed. Det er disse to Hensyn, vi ere satte til at varetage, men vi ere ikke satte til at øse Penge ud af Statskassen, uden at vi ere overbeviste om, at de Summer, vi øse ud, ville opnaa den Virkning for Samfundet, som de efter deres Størrelse skulde. Det er ligeledes aldeles uomtvisteligt, at ligesom Bidrag ud af Kommunkassen betegner nye Skatter, saaledes betegner Bidrag af Statskassen nye Skatter; Statskassen har nemlig intet Overflud, thi vi skulde flere Penge, end vi eie, saa at det er i sit Princip fuldstændig rigtigt, at Forhøjelse af Udgifter bliver Forhøjelse af Indtægter, altsaa en Forhøjelse af den aarlige Indtægtsstat. Derom ere vi ogsaa Alle enige. Hvorledes det vil stulle sig med Hensyn til Hovedpunktet, skal jeg ikke udtale mig om; men med Hensyn til andet Stykke af § 1 vil jeg tillade mig et Par Bemærkninger og da bede det ærede Thing undskylde, hvis jeg skulde komme til at sige Noget, som allerede er sagt i Begyndelsen af Forhandlingen, idet jeg var forhindret fra at være til Stede. Angaaende Understøttelsesforeningen i Kjøbenhavn, hedder det i Forslaget, at der kan udbetales den lignende Bidrag som de Fattiges Kasse, for saa vidt den underkaster sig samme Tilsyn som disse; men, som de Herrer ville erindre fra Forhandlingerne før, ledes ikke den Kjøbenhavnske Understøttelsesforening, hvis man tænker paa Hovedunderstøttelsesforeningen, efter de samme Regler, og det antager jeg dog er de ærede Forslagsstilleres Mening, at den skulde, saa at den altsaa ikke blot skulde underkastes samme Tilsyn som de Fattiges Kasser, men ogsaa ledes efter de samme Regler. Siden jeg nævner dette i denne Forbindelse, skal jeg henstille, om det ikke vilde være rigtigt at saae vedtaget en Lovbestemmelse, der gik ud paa at